

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2023 г.
COM(2023) 798 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно институционални решения за споразуменията между ЕС и Швейцария, свързани с вътрешния пазар, относно споразумения, които представляват основата за постоянния принос на Швейцария към сближаването на Съюза и за асоциирането на Швейцария към програмите на Съюза

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Основания

ЕС и Швейцария са тясно свързани от икономическа, историческа, културна, социална и политическа гледна точка. ЕС е най-големият търговски партньор на Швейцария, а Швейцария е четвъртият по големина търговски партньор на ЕС. Над 1,3 милиона граждани на ЕС живеят в Швейцария и малко под 450 000 швейцарски граждани живеят в ЕС. Всеки ден няколкостотин хиляди погранични работници преминават границата между ЕС и Швейцария в двете посоки.

ЕС и Швейцария са обвързани от множество двустранни споразумения. Чрез споразумения относно свободното движение на хора, сухопътния транспорт, въздушния транспорт, търговията със селскостопански продукти и взаимното признаване във връзка с оценката на съответствието Швейцария участва във вътрешния пазар на ЕС¹. Швейцария също е асоциирана към Шенген държава. Традиционно тя е силен партньор в областта на научните изследвания и иновациите. По време на кризата с COVID-19 сътрудничеството между ЕС и Швейцария по отношение на трансграничните заплахи за здравето се засили. И накрая, Швейцария е силно интегрирана в електроенергийната мрежа на ЕС.

Въпреки че отношенията между ЕС и Швейцария са близки, те бяха възпрепятствани и от няколко трайни структурни проблема в действащите споразумения, свързани с вътрешния пазар, а именно:

- липсата на еднакво тълкуване и прилагане на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар, в който участва Швейцария;
- липсата на задължение на Швейцария за динамично съответствие с правото на Съюза;
- липсата на ефективен механизъм за уреждане на спорове, в който Съдът на Европейския съюз играе роля по отношение на правото на Съюза;
- липсата на еднакви условия на конкуренция между дружествата от ЕС и Швейцария, по-специално защото правилата за държавна помощ не са включени в споразуменията, свързани с вътрешния пазар;
- липсата на редовен и справедлив финансов принос за социалното и икономическото сближаване на ЕС.

Контекст

Между 2014 г. и 2021 г. ЕС и Швейцария проведеха преговори по институционално рамково споразумение, целящо разрешаването на различни структурни проблеми, възпрепятстващи отношенията между ЕС и Швейцария. В съответствие с указанията за

¹ Споразумение за въздушен транспорт, Споразумение относно железопътния и автомобилния превоз на стоки и пътници, Споразумение относно свободното движение на хора, Споразумение за взаимно признаване по отношение на оценка за съответствие, Споразумение относно търговията със селскостопански продукти, подписани всички на 21 юни 1999 г.

водене на преговори на Съвета от 2014 г.² едно институционално рамково споразумение би предвидило единна рамка за управление, чрез която да се управляват действащите споразумения, свързани с вътрешния пазар, и да се гарантира правилното им прилагане. Институционалното рамково споразумение би осигурило и рамка за управление на допълнителни споразумения, свързани с вътрешния пазар, включително споразумения, за които Съветът беше разрешил да започнат преговори, по-специално в областта на безопасността на храните (2003 г. и 2008 г.) и електроенергията (2006 г.). Освен това то би осигурило рамката за управление на споразумението в областта на здравеопазването, за което Съветът беше разрешил да започнат преговори през 2008 г.

През ноември 2018 г. преговарящите постигнаха съгласие по проект на текст на институционално рамково споразумение на техническо равнище. В отговор на отказа на Федералния съвет да одобри проекта на текст, преговорите по другите споразумения бяха преустановени, тъй като както Съветът, в заключенията си от 19 февруари 2019 г., така и Европейският парламент в препоръката си от 26 март 2019 г., поставиха сключването на нови споразумения за достъп до пазара или подобрени условия в рамките на действащите споразумения в зависимост от сключването на Споразумението за институционална рамка. На 26 май 2021 г., въпреки по-нататъшните опити за намиране на решения, Федералният съвет на Швейцария реши едностранно да прекрати преговорите по Споразумението за институционална рамка.

На 25 февруари 2022 г. Федералният съвет предложи да се подновят преговорите по широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения между ЕС и Швейцария, при което институционалните въпроси биха били решавани в рамките на действащите и бъдещите споразумения, свързани с вътрешния пазар, а не в рамките на хоризонтално споразумение. Между март 2022 г. и ноември 2023 г. представители на Комисията проведоха проучвателни разговори с Швейцария, за да определят дали Комисията би могла да приеме предложенията на Федералния съвет като основа за препоръка за възобновяването на преговорите.

Тези преговори доведоха до общо разбиране, в което се документира политическото разбирателство на двете страни относно бъдещите преговори и се определят компонентите и параметрите на широк преговорен пакет, както и компромисните цели и решенията по ключови институционални и секторни въпроси. Това общо разбиране беше одобрено от Федералния съвет на Швейцария на 8 ноември 2023 г. и от Европейската комисия на 21 ноември 2023 г. Двете страни се ангажираха да използват общото разбиране като основа за съответните мандати за преговори, които щяха да поискат да получат, както и се споразумяха относно съвместната амбиция за приключване на преговорите през 2024 г.

Федералният съвет на Швейцария вече се консултира с швейцарския парламент и кантоните относно нов мандат за преговори.

По време на проучвателните разговори държавите членки (работна група EACT³) и Европейският парламент (комисията AFET и делегацията DEEA⁴) бяха редовно информирани. В резолюцията си от 4 октомври 2023 г. Европейският парламент призова за бързо приключване на разговорите, бързо приемане на мандатите за

² Решение 6176/14 на Съвета за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно институционална рамка, уреждаща двустранните отношения.

³ Работна група „Европейска асоциация за свободна търговия“

⁴ Комисия по външни работи (AFET) и Делегация за сътрудничество със Севера и за връзки с Швейцария и Норвегия, в Съвместния парламентарен комитет ЕС — Исландия и в Съвместния парламентарен комитет на Европейското икономическо пространство (Делегация DEEA).

преговори и приключване на преговорите по време на мандата на настоящата Комисия и на Европейския парламент.

Цели

Чрез преговори по широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения с Швейцария, ЕС се стреми да установи равностойни права за гражданите и еднакви условия на конкуренция за предприятията. За тази цел е необходимо да се разгледат дългогодишните структурни въпроси и да се установи нов баланс между правата и задълженията на ЕС и Швейцария в рамките на споразуменията за взаимосвързан достъп до пазара, като същевременно се установи правна сигурност и единен подход в областта на вътрешния пазар, в който Швейцария участва, както и да се увеличат осезаемите ползи за гражданите и дружествата на ЕС и Швейцария. В резултат на това действащите и бъдещите споразумения, свързани с вътрешния пазар, следва да се основават на принципа на недискриминация между гражданите и еднакви условия на конкуренция между дружествата.

Тези споразумения следва да включват институционални разпоредби, които отразяват следните основни принципи и елементи:

- еднакво тълкуване и прилагане на достиженията на правото на Съюза: задължение за еднакво тълкуване и прилагане на достиженията на правото на Съюза навсякъде във вътрешния пазар, включително разпоредбите за държавна помощ. Това налага споразуменията с Швейцария и актовете на Съюза, посочени в споразуменията, да се тълкуват и прилагат в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, както преди, така и след подписването на съответното споразумение;
- динамично привеждане в съответствие: задължение на страните да гарантират динамичното адаптиране на споразуменията с Швейцария, свързани с вътрешния пазар, към променящите се достижения на правото на Съюза чрез подходяща процедура за вземане на решения и максимален срок за адаптиране на правния ред на Швейцария към съответните достижения на правото на Съюза;
- уреждане на спорове: ефективен механизъм за уреждане на спорове, който гарантира компетентността на Съда на Европейския съюз да тълкува правото на Съюза. За тази цел следва да се създаде независим арбитражен съд за уреждане на спорове. Когато прилагането на разпоредбите на споразуменията включва понятия от правото на Съюза, арбитражният съд следва да бъде задължен да сезира Съда на Европейския съюз, който взема решение, което е правно обвързващо за арбитражния съд;
- взаимносвързаност между споразумения: процедурата, която трябва да се следва, ако една от страните смята, че другата страна не се е съобразила с решението на арбитражния съд, включително възможността тази страна да предприеме пропорционални и ефективни компенсаторни мерки в съответното споразумение или във всяко друго споразумение, свързано с вътрешния пазар, включително частичното или пълното спиране на действието на това споразумение или споразумения. Следва да се запазят действащите разпоредби относно прекратяването, свързващи споразуменията между ЕС и Швейцария, сключени през април 2002 г.;

- ориентиран към бъдещето характер на институционалните решения: институционалните разпоредби, установени при преговорите, следва да се прилагат и да бъдат идентични в действащи и бъдещи споразумения, свързани с вътрешния пазар, при спазване на технически обосновани адаптации.

Горепосочените институционални разпоредби следва да бъдат включени в бъдещите споразумения относно електроенергетиката и безопасността на храните, преговорите по които бяха преустановени през 2018 г. в очакване на приключването на преговорите по споразумението за институционалната рамка, както и във всяко бъдещо споразумение, свързано с вътрешния пазар. Освен това тези разпоредби следва да се прилагат по аналогия в бъдещото споразумение в областта на здравеопазването, което ще предвижда участието на Швейцария в механизмите и мрежите на ЕС. Споразумението относно електроенергията следва да има за цел да насърчи търговията с електроенергия, да увеличи социалното благосъстояние, да гарантира стабилността на мрежата и сигурността на доставките и да улесни прехода към енергийна система с нулеви нетни емисии. Бъдещото споразумение относно безопасността на храните следва да има за цел да допринесе за създаването на пространство на безопасност на храните между ЕС и Швейцария. Споразумението в областта на здравеопазването следва да има за цел да насърчи сътрудничеството в полза на здравето на населението на ЕС и Швейцария.

Въвеждането на институционални разпоредби в Споразумението относно свободното движение на хора следва да доведе до значително подобряване на правата на гражданите на ЕС в Швейцария и на швейцарските граждани в ЕС, по-специално чрез включването в посоченото споразумение на Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки⁵ и чрез въвеждането на механизъм за уреждане на спорове. Недискриминацията между държавите членки и реципрочността следва да бъдат в центъра на споразумението. Следва да се подобрят условията, при които граждани на ЕС и швейцарски граждани придобиват право на постоянно пребиваване. Измененията на Споразумението относно свободното движение на хора следва също така да подобрят уредбата на действащите швейцарски съпътстващи мерки към Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници⁶ и последващото развитие на достиженията на правото на Съюза в тази област. Може да се наложи да бъдат договорени специфични ограничени изключения.

Въвеждането на институционалните разпоредби в Споразумението за железопътен и автомобилен превоз на стоки и пътници не следва да променя обхвата на споразумението, което включва международния превоз на пътници, с изключение на швейцарския изцяло вътрешен транспорт (т.е. национален превоз на дълги разстояния, регионален и местен транспорт). Може да се наложи да бъдат договорени специфични ограничени изключения.

⁵ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

⁶ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 018, 21.1.1997 г., стр. 1).

ЕС има за цел също да създаде постоянен, правно обвързващ механизъм за редовния, взаимно договорен и справедлив финансов принос на Швейцария за сближаването на ЕС като част от новия баланс между права и задължения. Освен това следва да се установи принципът, че Швейцария следва да участва в разходите за разработване, експлоатация и поддръжка на всяка информационна система на ЕС, до която има достъп.

В хода на преговорите ЕС има за цел да установи подходящи договорености за асоциирането на Швейцария към програмите на Съюза, по-специално „Хоризонт Европа“, Евратом за научни изследвания и обучение, дейностите на Европейското съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, „Цифрова Европа“, „Еразъм+“, както и компонента „Коперник“ на космическата програма и дейности на ЕС или части от тях.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Въпреки че институционалните разпоредби няма да променят целите на различните споразумения, те ще гарантират по-последователно и еднакво прилагане на достиженията на правото на Съюза във всички части на вътрешния пазар, в които Швейцария участва, или в области на политиката, в които Швейцария е поела ангажимент за динамично привеждане в съответствие. Принципите на недискриминация на гражданите на ЕС и равнопоставени условия между дружествата от ЕС и Швейцария ще бъдат поставени в центъра на различните споразумения.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Преговорите по широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения между ЕС и Швейцария, ще допринесат за постигането на целите на политиката на Съюза в следните области на политиката:

- правосъдие, основни права и заетост;
- предприятия и промишленост;
- здравеопазване;
- транспорт;
- енергия;
- безопасност на храните;
- търговия;
- единен пазар;
- конкуренция.

Освен това споразумението за асоцииране на Швейцария към програмите на Съюза би допринесло за постигането на целите на политиката на Съюза в следните области на политиката:

- образование и обучение;
- научни изследвания и иновации;
- цифрова икономика и общество;
- космическо пространство.

Създаването на правно обвързваща рамка за финансовия принос на Швейцария към икономическото и социалното сближаване на ЕС би допринесло за постигането на целите на политиката на Съюза в тази област на политиката в дългосрочен план, не на последно място чрез осигуряване на правна сигурност и предвидимост.

Накрая, като гарантират, че Швейцария допринася по подходящ начин за управлението и функционирането на програмите и агенциите, в които участва, и на информационните системи, до които има достъп, преговорите ще гарантират защитата на финансовите интереси на Съюза.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за решението е член 218, параграфи 3 и 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в които се определя процедурата за водене на преговори и сключване на споразумения между Съюза и държави извън ЕС. Освен това член 101 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (Споразумението за Евратом) следва да се прилага по отношение на въпросите, попадащи в обхвата на Договора за Евратом.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

не е приложимо (изключителна компетентност)

• Пропорционалност

Решението е пропорционално по отношение на насърчаването на целта за установяване на правна сигурност и единен подход в областите на вътрешния пазар, в които участва Швейцария, и за гарантиране, че всеки, който участва във вътрешния пазар на ЕС, трябва да спазва едни и същи правила и задължения.

• Избор на инструмент

Инструментът е предвиден по силата на член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

не е приложимо

• Консултации със заинтересованите страни

не е приложимо

• Събиране и използване на експертни становища

не е приложимо

• Оценка на въздействието

не е приложимо

• Пригодност и опростяване на законодателството

не е приложимо

- **Основни права**

не е приложимо

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

ЕС предвижда споразумения, които ще окажат въздействие върху бюджета на ЕС.

Това се отнася до споразумението за асоцииране на Швейцария към „Хоризонт Европа“, програмата на Евратом за научни изследвания и обучение, дейностите на Европейското съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, програмите „Цифрова Европа“ и „Еразъм+“, както и участието на Швейцария в компонента „Коперник“ на космическата програма на ЕС. Предложеното споразумение ще определи справедливи и балансирани условия относно финансовия принос на Швейцария към програмите на Съюза, в които тя ще участва, и ще включва общите административни разходи за управлението на тези програми. Споразумението ще включва клауза за реципрочност, която гарантира, че правните субекти, установени в Съюза, имат, доколкото е възможно, достъп за участие в еквивалентни програми за научни изследвания и иновации на Швейцария в съответствие с условията, определени във вътрешното законодателство на Швейцария.

Това се отнася и до споразуменията за създаване на механизъм за финансов принос на Швейцария към разходите за разработване, експлоатация и поддръжка на всяка информационна система на Съюза, до която Швейцария има достъп. Ще бъдат постигнати договорености и за приноса на Швейцария към разходите на агенциите и органите на Съюза, в които тя ще участва.

Точното отражение върху бюджета ще зависи от резултата от преговорите.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Очаква се преговорният процес да започне през 2024 г. По време на проучвателните разговори Европейската комисия и Швейцария изразиха съвместната си амбиция да приключат преговорите през 2024 г., след което различните споразумения ще трябва да бъдат подписани и сключени.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Комисията препоръчва следното:

- Съветът да приеме решение за упълномощаване на Европейската комисия да започне и проведе преговори с Швейцария по широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения с Конфедерация Швейцария;
- Съветът да приложи към решението на Съвета указания за водене на преговорите;
- Съветът да замени и отмени Решение 6176/14 на Съвета за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно институционална рамка, уреждаща двустранните отношения;
- Съветът да определи специален комитет, в консултация с който трябва да се водят преговорите;
- Съветът да изпрати решението на преговарящия.

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно институционални решения за споразуменията между ЕС и Швейцария, свързани с вътрешния пазар, относно споразумения, които представляват основата за постоянния принос на Швейцария към сближаването на Съюза и за асоциирането на Швейцария към програмите на Съюза

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 101 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) През февруари 2014 г. Съветът отбеляза, че отношенията между Съюза и Швейцария са се развили в посока към по-висока степен на интеграция. На Швейцария вече беше предоставен достъп до редица сектори, свързани с вътрешния пазар, и бяха предвидени преговори, които да разширят участието на Швейцария във вътрешния пазар.
- (2) Ето защо Съветът възложи на Европейската комисия да договори институционално рамково споразумение, което да въведе институционални разпоредби в действащите и бъдещите споразумения между ЕС и Швейцария, свързани с вътрешния пазар.
- (3) През ноември 2018 г. Европейската комисия и Швейцария финализираха проекта на текст на институционално рамково споразумение, но продължиха преговорите по няколко въпроса, включително свободното движение на хора.
- (4) През май 2021 г., след допълнителен обмен на мнения с Европейската комисия, Швейцария едностранно прекрати преговорите по институционално рамково споразумение.
- (5) През февруари 2022 г. Федералният съвет представи алтернативен подход за продължаване на преговорите, състоящ се от широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения между ЕС и Швейцария, включително по отношение на институционалните елементи. Тези институционални елементи биха били включени във всяко двустранно споразумение, свързано с вътрешния пазар, а не в хоризонтално споразумение. През март 2022 г. Европейската комисия и Швейцария започнаха проучвателни разговори, за да определят дали двете страни биха могли да възобновят преговорите на тази основа.
- (6) С оглед на резултатите от проучвателните разговори и въз основа на мандата от 2014 г. за институционално рамково споразумение, както и на по-ранни мандати за споразумения в областта на електроенергията, здравеопазването,

безопасността на храните и участието на Швейцария в агенциите на Европейския съюз за космическата програма и за железопътния транспорт, Комисията предложи се подновят преговорите по широк кръг въпроси.

(7) Тези въпроси ще включват:

- институционални разпоредби, които да бъдат включени в действащите и бъдещите споразумения, свързани с вътрешния пазар, предвиждащи динамично привеждане в съответствие с достиженията на правото на Съюза, еднакво тълкуване и прилагане и уреждане на спорове,
- разпоредби за държавна помощ, които да бъдат включени в действащите и бъдещите споразумения, свързани с вътрешния пазар;
- нови споразумения в областта на електроенергията, здравеопазването, както и актуализирано и разширено споразумение относно безопасността на храните;
- споразумение, даващо възможност на Швейцария да участва в програми на Съюза;
- споразумение, даващо възможност на Швейцария да участва в Агенцията на Европейския съюз за космическата програма;
- споразумение, гарантиращо постоянния финансов принос на Швейцария за намаляване на икономическите и социалните различия в Европейския съюз, и
- други елементи, като например финансовия принос на Швейцария за нейния достъп и използване на информационни системи.

(8) За да се гарантира хомогенност и еднакви условия на конкуренция за операторите в рамките на вътрешния пазар, споразуменията, свързани с вътрешния пазар, и актовете на Съюза, посочени в тези споразумения, следва да се прилагат в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Това следва да обхваща цялата съдебна практика преди и след приключването на преговорите.

(9) Продължаващото участие на Швейцария във вътрешния пазар и евентуалното му разширяване предполагат, че правилата, приложими към отношенията с Швейцария в областите, обхванати от споразуменията, са същите като тези, които се прилагат на вътрешния пазар, и че тяхното тълкуване и прилагане не могат да се различават.

(10) Освен това хомогенността изисква настоящото и бъдещото право на Съюза в областите, обхванати от тези споразумения, да бъде включено в споразуменията във вида, в който е прието или се развива, или променя. За тази цел следва да се предвиди процедура по инкорпориране, включително максимален срок за прилагане.

(11) За тази цел следва да се създаде независим арбитражен съд за уреждане на спорове. Арбитражният съд следва да отправя запитване до Съда на Европейския съюз за обвързващо решение, когато прилагането на разпоредбите на споразуменията включва понятия от правото на Съюза, включително възможни изключения и гаранции.

(12) Идентичните институционални разпоредби следва да бъдат включени във всички действащи и бъдещи споразумения между ЕС и Швейцария, свързани с

вътрешния пазар, за да се улесни координираното и съгласувано управление на споразуменията. Тези институционални разпоредби ще бъдат въведени по-специално в следните действащи споразумения: Споразумение относно свободното движение на хора⁷, Споразумение за въздушен транспорт⁸, Споразумение за железопътен и автомобилен превоз на стоки и пътници⁹, Споразумение за взаимно признаване по отношение на оценка за съответствие¹⁰, Споразумение относно търговията със селскостопански продукти¹¹, подписани всички на 21 юни 1999 г. Институционалните разпоредби ще бъдат включени и в бъдещите споразумения относно електроенергията и безопасността на храните. Те следва да се прилагат по аналогия в бъдещото споразумение в областта на здравеопазването, когато това споразумение предвижда участието на Швейцария в механизмите и мрежите на ЕС.

- (13) С цел да се гарантират еднакви условия на конкуренция на вътрешния пазар, правилата за държавната помощ, приложими за държавите — членки на ЕС, и Швейцария, следва да бъдат включени в действащото Споразумение по въпроси на въздушния транспорт и Споразумението за железопътен и автомобилен превоз на стоки и пътници, както и в бъдещи споразумения, свързани с вътрешния пазар, включително споразумение относно електроенергията. Освен това преразглеждането на всяка държавна помощ в Швейцария следва да се основава на материалноправни и процесуални правила, еднакви с прилаганите в рамките на ЕС.
- (14) Без да се засяга задължението за включване на настоящото и бъдещото право на Съюза в Споразумението относно свободното движение на хора и при зачитане на принципите на недискриминация между държавите членки и на реципрочност, може да е необходимо да се постигне съгласие за конкретни ограничени адаптации на действащите достижения на правото на Съюза в областта на свободното движение на хора. Адаптацията не следва да водят до намаляване на правата, с които понастоящем се ползват гражданите на ЕС съгласно Споразумението относно свободното движение на хора.
- (15) Без да се засяга задължението за включване на настоящото и бъдещото право на Съюза в областта на командироването на работници в Споразумението относно свободното движение на хора, може да е необходимо да се постигне съгласие за конкретни ограничени адаптации, за да се вземат предвид особеностите на швейцарския пазар на труда и да се гарантира прилагането на Споразумението. Без да се засягат принципите на недискриминация, обосновка и пропорционалност, тези адаптации следва да бъдат ограничени до предварителното уведомяване за трансграничното предоставяне на услуги, за да се улесни контролът в конкретни сектори въз основа на оценки на риска, внасянето на финансова гаранция за доставчиците на услуги, които не са изпълнили предишните си финансови задължения, и изисквания към самостоятелно заетите лица по отношение на предоставянето на ясно ограничени и посочени документи. Съюзът може също така да се съгласи, че Швейцария не следва да бъде обвързана от бъдещи изменения на правните инструменти на Съюза в областта на командироването на работници, които

⁷ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 6.

⁸ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 73.

⁹ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 91.

¹⁰ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 132.

¹¹ ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 369.

водят до значително отслабване или намаляване на равнището на защита на командированите работници по отношение на реда и условията на работа, по-специално по отношение на възнагражденията и надбавките.

- (16) Без да се засяга задължението за включване на настоящото и бъдещото право на Съюза в областите, обхванати от Споразумението за железопътен и автомобилен превоз на стоки и пътници, могат да бъдат договорени специфични ограничени адаптации в тази област. Те не следва да променят обхвата на споразумението, което включва международния превоз на пътници, с изключение на швейцарския изцяло вътрешен транспорт (т.е. национален превоз на дълги разстояния, регионален и местен транспорт).
- (17) С цел да се консолидира и задълбочи дългогодишното и успешно сътрудничество между ЕС и Швейцария, по-специално в областта на научните изследвания и иновациите, образованието, обучението, младежта, спорта и културата, както и в други области от общ интерес, евентуалното споразумение следва да даде възможност на Швейцария да участва по-систематично в програмите на Съюза в бъдеще. Това споразумение ще определи общите условия за участието на Швейцария във всяка програма на Съюза.
- (18) Следва също така да бъдат договорени конкретни ред и условия за участието на Швейцария в изготвянето на програми на Съюза за периода 2021—2027 г., по-специално програмите за научни изследвания и иновации, дейностите на Европейското съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, „Цифрова Европа“, „Еразъм+“, EU4Health и „Коперник“.
- (19) С оглед на участието на Швейцария във вътрешния пазар на ЕС и с цел да се насърчи непрекъснатото и балансирано укрепване на икономическите и социалните отношения между тях, ЕС и Швейцария следва да създадат нов правно обвързващ механизъм, който да даде възможност за редовен, взаимно договорен и справедлив финансов принос от страна на Швейцария за намаляване на икономическите и социалните различия между двете страни. Този нов правно обвързващ механизъм следва да бъде готов за следващата многогодишна финансова рамка на ЕС.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Комисията се упълномощава да води преговори от името на Съюза по широк пакет от мерки, свързани с двустранните отношения с Конфедерация Швейцария.

Член 2

Указанията за водене на преговорите са посочени в приложението.

Член 3

С настоящото решение се заменя и отменя Решение 6176/14 на Съвета за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно институционална рамка, уреждаща двустранните отношения;

Член 4

Преговорите се водят в консултации с [наименование на специалния комитет], действащ като специален комитет в съответствие с член 218, параграф 4 от ДФЕС, и въз основа на указанията, съдържащи се в приложението.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател